

ת"פ 45191/09/14 - מדינת ישראל נגד עבדאללה אגברייה (עציר) בליווי שב"ס, עלי יונס (עציר) - בליווי שב"ס, עומרי עודה - בעצמו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 45191-09-14 מדינת ישראל נ' אגברייה(עציר)
ואח'

בפני בעניין: כבוד השופט, סגן נשיאה ג'ורג' קרא
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד דיה בן אסא,
ועו"ד גיא רוסו

המאשימה

נגד

1. עבדאללה אגברייה (עציר) בליווי שב"ס
ע"י ב"כ עו"ד מנשה סלטון
2. עלי יונס (עציר) - בליווי שב"ס ע"י ב"כ
עו"ד קובי טולדו
3. עומרי עודה - בעצמו ע"י ב"כ עו"ד רצון
דרחי

הנאשמים

גזר - דין

המעשים והאישומים

1. על רקע סירובו של אחד בשם אלי לוי (להלן: "אלי") לשלם חוב 'לאחר' בטענה כי 'לאחר' לא מגיעים ממנו כספים כלשהם, קשר 'האחר' עם מעורבים נוספים והנאשם 1 להשליך רימון יד על ביתו של אלי כדי להניעו לשלם את הכסף אותו דרש ממנו 'האחר'.
 2. ביום 28.5.12 הגיע הנאשם 1 לביתו של אלי כשהוא רכוב על קטנוע ומלווה באדם נוסף, שזהותו אינה ידועה ובשעה 22:15 לערך השליך - בעצמו או באמצעות אחר - רימון רסס לעבר הבית, אולם הרימון נפל בבית השכנים וגרם נזק רב לחצר הבית.
 3. בעקבות כישלון הפעולה קשר 'האחר' קשר נוסף עם הנאשמים 1 ו-2 לפגוע באלי כדי להניעו לשלם את הכסף.
- ביום 20.9.12 בשעה 08:10 לערך בעודו נוסע ברכבו על כביש 6, עקפו הנאשמים 1 ו-2 ואדם נוסף שזהותו אינה ידועה את רכבו של אלי, כשהם רכובים על גבי קטנוע ורכב שהיה בבעלותו של נאשם 3. אחד מהם שהיה רכוב על הקטנוע, שלף אקדח בקוטר 0.45 וירה לפחות שלושה כדורים לעבר רכבו של אלי, פגע בדלת הקדמית שמאלית של הרכב, במכסה המנוע ובשמשת הרכב לצד כיסא הנהג.
- מיד אחר כך נטשו השלושה את הקטנוע בסמוך למחלף בן שמן בכביש 6. בפעולתם זו השתמשו הנאשמים 1

2- בקטנוע גנוב וברכב שהיה בבעלותו של הנאשם 3, שמסר להם אותו בידעו כי הנאשמים 1 ו-2 ישתמשו בו לביצוע עבירת אלימות כלפי אדם חף מפשע.

4. בעקבות הירי ומחשש לחייו ולחיי בני משפחתו, שילם אלי 'לאחר' באמצעות אדם נוסף סך של 110,000 ש"ח.

ההרשעה ופרטי ההסדר

5. ביום 1.6.15 הורשעו הנאשמים על פי הודאתם בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון. הודאת הנאשמים באה לאחר שנשמעו מרבית העדים המרכזיים מטעם המאשימה.

הנאשמים 1 ו-2 הורשעו בשורה ארוכה של עבירות.

הנאשם 1: שתי עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע (עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; (להלן: "החוק"), חבלה בכוונה מחמירה בצוותא (עבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק) סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה בצוותא (עבירה לפי סעיף 332(3) לחוק), סחיטה בכוח בצוותא שהביא לידי מעשה (עבירה לפי סעיף 427(א) לחוק), שימוש ברכב ללא רשות ונטישה (עבירה לפי סעיף 413ג לחוק), היזק בחומר נפיץ תוך סיכון חיי אדם בצוותא (עבירה לפי סעיף 454 ביחד עם סעיף 29 לחוק) ועבירה של סחיטה בכוח (עבירה לפי סעיף 427(א) יחד עם סעיף 29 לחוק).

הנאשם 2: עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; (להלן: "החוק"), חבלה בכוונה מחמירה בצוותא (עבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק) סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה בצוותא (עבירה לפי סעיף 332(3) לחוק), סחיטה בכוח בצוותא שהביא לידי מעשה (עבירה לפי סעיף 427(א) לחוק), שימוש ברכב ללא רשות ונטישה (עבירה לפי סעיף 413ג לחוק).

הנאשם 3 הורשע בעבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע (עבירה לפי סעיף 498 לחוק).

6. הסדר הטיעון בין הצדדים הוא הסדר "סגור" ולפיו יעתרו הצדדים במשותף לעונשים הבאים:

הנאשם 1: 8 שנות מאסר, הפעלה בחופף של מאסר מותנה בן שנה אחת מת"פ (מחוזי - ת"א)

32694-03-11 וקנס בסך 150,000 ש"ח.

הנאשם 2: 6 שנות מאסר.

הנאשם 3: שנתיים מאסר.

בנוסף "יעתרו הצדדים להשתת עונש מאסר מותנה, קנס ופיצוי לכל הנאשמים. הצדדים יהיו חופשיים בטיעוניהם ביחס לגובה רכיבים אלה, למעט רכיב הקנס לגבי הנאשם 1...".

תסקירי שירות המבחן

7. בשל גילם בעת ביצוע העבירות והגשו בעניינם של הנאשמים 1 ו-2 תסקירים של שירות המבחן.

בעניינו של הנאשם 1 המליץ שירות המבחן על ענישה מוחשית שתמחיש לו את החומרה והסיכון שבהתנהגותו. עמוד 2

המלצה זו ניתנה על בסיס ההתרשמות מעמדה מגמתית ומצמצמת מצדו של הנאשם, מדפוסים מניפולטיביים ומניתוק רגשי והעדר אמפתיה לסביבה ולנפגע.

בעניינו של הנאשם 2 נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית, לנוכח הסיכון להישנות התנהגות אלימה ולאור חומרת העבירות וגישתו השוללת צורך בטיפול או בשיחות אף במסגרת שב"ס.

ראיות לעונש

8. כראיות לעונש הוגשו גיליונות הרישום הפלילי של הנאשמים 1 ו-3.

לנאשם 1 שתי הרשעות בעבירות של הכשלת מעצר והפרעה לשוטר במילוי תפקידו ובעבירה של סחיטה באיומים. עבירת הסחיטה באיומים בוצעה בתחילת שנת 2011 והוא נדון בגינה לשלושה חודשי מאסר.

לנאשם 3 ארבע הרשעות קודמות בעבירות של כליאת שווא, תקיפה, עבירות רכוש, סחיטה באיומים, רכישת נשק והחזקתו.

שני הנאשמים 1 ו-3 הורשעו על פי הודאתם בעבירה של סחיטה באיומים בת"פ (מח' - ת"א) 32694-03-11 (ניתן ביום 7.9.11), בשל מעורבותם כגובים בפרשת סחיטה על ידי אחרים, שהועמדו גם הם לדין. עונשיהם (8 חודשים לנאשם 3 ו-שלושה חודשים לנאשם 1) בשל חלקם המינורי, כמי שהגיעו לביתו של המתלונן לגבות את החוב, ולנוכח גילם הצעיר.

טיעוני הצדדים

9. הצדדים ביקשו כי בית המשפט יכבד את הסדר הטיעון שהוצג ועמדו על השיקולים בבסיסו ביחס לכל אחד מהנאשמים. בנוסף, התייחסו הצדדים לרכיבי העונש שלא הוסכמו. ב"כ המאשימה עתר להטלת פיצוי בגובה המקסימלי הקבוע בחוק לנוכח מצבו של הנפשי של המתלונן. המתלונן עצמו בחר שלא להגיש הצהרת נפגע עבירה, כשלדברי הפרקליט הוא סובל מנזק נפשי שאינו נתון במחלוקת, ואף ניסה לשים קץ לחייו. באי כוח הנאשמים התנגדו לכך. ב"כ הנאשם 1 עתרה להטלת פיצוי מינורי בלבד, לנוכח סכום הקנס המשמעותי שעל תשלומם הוסכם בין הצדדים כמו גם בשל העובדה כי נזקו של המתלונן לא הוכח, כנדרש בתיקון 113 לחוק. ב"כ הנאשם 2 עתר להימנע מהטלת פיצוי לנוכח תקופת המאסר הארוכה עליה הסכימו הצדדים ולחילופין עתר להטלת פיצוי בסכום מתון. ב"כ הנאשם 3, שהצטרף לבקשה לכבד את ההסדר, טען כי ההסדר העונשי בעניינו של הנאשם 3 מחמיר עמו הן ביחס לחלקו, ובכלל לאור העובדה שהורשע בעבירת עוון שהסמכות לדון בה נתונה לבית משפט השלום. עיקר טיעונו התמקד בבקשתו לנכות את תקופת שחרורו באיזוק אלקטרוני של הנאשם 3 לאור כניסתו לתוקף של חוק הפיקוח האלקטרוני, כפי שיפורט בהמשך.

דין והכרעה

10. המסכת העובדתית של כתב האישום מעלה שני אירועים בגינם יש לקבוע מתחם עונש הולם. הראשון - אירוע השלכת הרימון, שבו הורשע הנאשם 1 בלבד ואירוע הירי לעבר רכבו של המתלונן - שבו הורשעו הנאשמים 1 ו-2. בנוסף, יש לקבוע מתחם עונש הולם בעניינו של הנאשם 3 שמעשיו היו נפרדים ממעשי הנאשמים והוא הורשע בעבירה שונה של מתן אמצעים לביצוע פשע.

11. הערכים המוגנים בעבירות שבשני האירועים הם בראש ובראשונה הגנה על חיי אדם, על שלמות גופו, נפשו ורכושו. ובנוסף - שמירה על האוטונומיה של הפרט (עבירת הסחיטה כוח).

העונשים המירביים הקבועים בחוק לעבירות אלו הם מהחמורים שבספר החוקים: חמש עשרה שנות מאסר בגין השלכת הרימון באירוע הראשון ועשרים שנות מאסר בגין סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה (בצוותא), עשר שנות מאסר בגין חבלה בכוונה מחמירה בצוותא באירוע השני, כשאליהם מתווספות עבירות חמורות נוספות של סחיטה בכוח בצוותא שהגיעה לידי מעשה שדינה תשע שנות מאסר וסחיטה בכוח שדינה שבע שנות מאסר.

12. בדומה, גם בעבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע באים לידי ביטוי הערכים המוגנים בדבר שמירה על חיי אדם, שלמות גופו ונפשו. העונש המירבי בעבירה זו, שלוש שנות מאסר, משקף את מידת האחריות המיוחסת למבצעה.

13. מידת הפגיעה בערכים המוגנים משמעותית מאוד, ואך כפסע היה בינה לבין פגיעה מלאה בערכים אלו, משרק בנס לא הביאו מעשיהם של הנאשמים לפגיעה או אף לפגיעה בחיי אדם. הדבר נכון גם למעשיו של הנאשם 3 התממשה כמעט במלואה הפגיעה בערכים המוגנים, שעה שהרכב שהעמיד לשימושם של הנאשמים 1 ו-2 אכן שימש אותם לביצוע העבירות החמורות שכמעט עלו בחיי אדם.

14. עמדת ב"כ המאשימה היתה כי מתחם העונש ההולם באירוע הראשון (זריקת הרימון) נע בין 5-8 שנות מאסר, באירוע השני (ירי לעבר רכב) בין 6-10 ובעבירה של מתן אמצעים בין עונש מאסר שניתן לריצוי בעבודות שירות לבין מאסר לשנתיים וחצי. לתמיכה בעמדתו הפנה לפסיקה הבאה:

ע"פ 8641/12 סעד נ' **מדינת ישראל** (5.8.13) - נדחה ערעור על חומרת עונש של חמש שנות מאסר בגין ירי שבוצע לעבר רגלי המתלונן. המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה ובעבירות נשק. נקבע כי מתחם העונש ההולם הוא שלוש וחצי שנים עד שמונה שנות מאסר.

ת"פ (מח'-ב"ש) 61852-10-13 **מדינת ישראל נ' לוגסי** הוטל עונש על שש שנות מאסר בגין זריקת רימון רסס שלא גרמה לפגיעה בנפש, בתוך מתחם עונש של 5-8 שנות מאסר. ערעור על חומרת העונש תלוי ועומד.

פסיקה שניתנה טרם תיקון 113 לחוק:

ע"פ 8591/09 **סמילה נ' מדינת ישראל** (24.6.10) התקבל ערעור המדינה על קולת העונש והוא הועמד על 60 חודשי מאסר (במקום 45 חודשים) בגין הרשעת המערער כמבצע בצוותא בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, באמצעות ירי שירה אדם אחר לעבר קורבן העבירה.

ע"פ 8956/10 **תשובה נ' מדינת ישראל** (15.7.12) נדחה ערעור על חומרת עונש של חמש שנות מאסר שהוטלו על המערער לאחר הרשעתו על פי הודאתו בעבירות של סחיטה באיומים והובלת נשק. המערער ירה חמש יריות לעבר המתלונן בעוד האחרון נוהג ברכבו, כדי להניעו לשלם חוב.

מעבר לפסיקה זו אציין גם את ת"פ 4800/11 **מגיס נ' מדינת ישראל** (31.1.13) בו נדחה ערעורו על חומרת עונשו של אחד המערערים שנדון ל-60 חודשי מאסר בגין עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירות בנשק, איומים, נהיגה בזמן פסילה וירי באזור מגורים. עונש זה הוטל על המערער בגין שלושה אירועי בהם הגיע לבית המתלוננים ואיים עליהם כי יפגע בהם על רקע דחיית חיזוריו אחר בת המשפחה כשבאחת הפעמים ירה מספר יריות באוויר וכן בשל אירוע של נהיגה ברכבו תוך עקיפת המתלוננים, הוצאת אקדח וירי לעברם, בשעה שהוא פסול מלהחזיק רישיון נהיגה. בית המשפט העליון קבע כי "**מדובר במעשים חמורים, ששיאם באירוע**

... שכלל ירי לעבר רכב נוסע. מתקיים בענייננו צירוף חמור במיוחד של ירי לעבר אחרים ושל סיכון חיי הנוסעים בכלי רכב, שהרי הסיכון הוא סיכון משולב, הן של הירי עצמו, הן של התרחשות תאונת דרכים כתוצאה מן הירי".

עוד נקבע כי לנוכח עברו הפלילי בעבירות אלימות ובנהיגה בזמן פסילה, יש מקום להטלת עונש מאסר ממושך וכי תקופת המאסר שנגזרה עליו מצויה במתחם העונש ההולם.

15. נסיבות ביצוע העבירות, המשליכות על מתחמי הענישה, כפי שעלו מכתב האישום המתוקן ומטיעוני הצדדים הינם:

(א) התכנון וההתארגנות שקדמו לביצוע העבירות וכללו באירוע הראשון שותפות בקשר להשלכת הרימון, איתור מקום מגוריו של המתלונן בעזרתו של אדם נוסף שהשתתף בקשירת הקשר והתחמשות ברימון ובאירוע השני - הצטיידות בכלי הנשק, התארגנות לביצוע העבירות, הצטיידות בקטנוע הגנוב ובכלי הרכב של הנאשם 3 לביצוע העבירות ועל מנת שלא ניתן יהיה להתחקות אחריהם והמארב למתלונן.

(ב) חלקו המשמעותי של הנאשם 1 בביצוע העבירות הן באירוע הראשון, שבו רכב על קטנוע יחד עם אדם נוסף והשלכת הרימון לעבר הבית בעצמו או באמצעות האדם האחר והן באירוע השני שבו השתתף בביצוע הירי לעבר רכבו של המתלונן תוך הצטיידות בכלי נשק, ברכבו של הנאשם 3 ובקטנוע גנוב, ירי של לפחות שלושה כדורים לעבר הרכב, כאשר מיקום הפגיעות בדלתו של הנהג, במכסה המנוע ובשמשת הרכב לצד כסאו של הנהג, מלמד על הכוונה שעמדה מאחורי המעשים. באירוע זה חלקם של שני הנאשמים 1 ו-2 זהה והוא מהותי ומשמעותי בביצוע העבירות.

(ג) הנזק הצפוי בשני האירועים משימוש בנשק חם וקטלני הוא פגיעה בחיי אדם או בגופו יחד עם פגיעה ברכוש ובשלוות נפשו של אדם כך גם באירוע השני, כאשר בשני המקרים מעגל הנזק הצפוי רחב מהמתלונן עצמו וכולל את בני משפחתו ושכניו באירוע הראשון, ונהגים אחרים באירוע השני. בפועל, נגרם נזק רב לחצר בבית שכניו של המתלונן ובאירוע השני נגרם נזק לרכבו של המתלונן. שני ניסיונות הפגיעה בו השפיעו על מצבו הנפשי של המתלונן - כעולה מעדותו בפני - עד כי ביקש לשים קץ לחייו, ומטבע הדברים השפיעו גם על בני משפחתו.

(ד) בשני האירועים היו הנאשמים 1 ו-2 שכירי חרב, מבלי שהיה להם חלק בעניין עצמו.

(ה) באשר לנאשם 3 - הנסיבות הרלוונטיות לביצוע העבירה מצומצמות יותר ומסתכמות בעצם מתן רכבו לאחרים שעה שידע כי הם עתידים להשתמש בו על מנת לבצע פשע. בהקשר זה, אין מקום לטענתו של ב"כ הנאשם ולפיה הירי היה מתבצע גם אלמלא היה הנאשם 3 מעמיד את רכבו לרשות הנאשמים 1 ו-2. החשוב הוא כי הנאשם 3 בחר למסור את רכבו לידיהם, בנסיבות אלו, ובכך תרם תרומה לביצוע העבירה כפי שהתממשה בפועל. הנזק שעלול היה להיגרם יכול היה להיות חמור יותר. בתיתו את רכבו לקח הנאשם 3 סיכון כי זה ישמש לכל עבירת פשע מכל סוג שהיא, אפילו מהחמורות ביותר, כפי שאכן קרה.

16. לאור כל אלו מקובלים עלי מתחמי העונש ההולם שהוצגו על ידי ב"כ המאשימה, היינו 5 - 8 שנות מאסר באירוע הראשון (השלכת רימון הרס), 6 - 10 שנות מאסר באירוע השני (הירי לעבר הרכב) ועונש מאסר שניתן לריצוי בעבודות שירות לבין מאסר לשנתיים וחצי בגין מתן אמצעים לביצוע פשע.

17. הנאשמים הודו במיוחס להם לאחר שש ישיבות הוכחות במהלכן נשמעו שישה עשר עדי תביעה, כך

שמידת החיסכון בזמן שיפוטי היא מוגבלת. יחד עם זאת יש בהודאתם לקיחת אחריות והדבר מקבל משנה חשיבות לנוכח העובדה העולה מדברי ב"כ המאשימה, כי המדובר בתיק שבו מארג הראיות הינו נסיבתי, ללא ראיה ישירה הקושרת את הנאשמים 1 ו-2 לביצוע העבירות.

18. נאשם 1 צעיר בן 23, כשלחובתו עבר פלילי הכולל גם הרשעה בעבירה של סחיטה בכוח, כשגם היא בוצעה על ידו כשכיר חרב של אחר, כלפי אדם שאין לו עמו כל סכסוך. באירוע זה היתה מעורבותו מצומצמת ובשל כך (יחד עם הודאתו וגילו הצעיר) נדון לעונש קל של שלושה חודשי מאסר בלבד. למרות זאת שב הנאשם לשמש כשכיר רכב עבור אחר, והפעם תוך ביצוע עבירות חמורות בהרבה ונטילת חלק משמעותי בהן.

כעולה מתסקיר שירות המבחן, לנאשם נסיבות חיים מורכבות שבגינן נחשף מגיל רך לסביבה שולית ועבריינית לרבות בתוך המשפחה. הערכת שירות המבחן היא כי קיים סיכון ברמה בינונית להישנות התנהגות אלימה. עוד עולה כי שיתוף הפעולה מצדו עם שירות המבחן היה חלקי בלבד וכי הוא נעדר אמפתיה לנפגע.

19. נאשם 2, גם הוא צעיר בן 23, ללא עבר פלילי כלשהו. להערכת שירות המבחן קיים סיכון משמעותי להמשך התנהלות שולית ואלימה.

20. נאשם 3, גם הוא צעיר כבן 24, בעל עבר פלילי מכביד בעבירות אלימות חמורות, בגין ריצה עונשי מאסר. בין היתר, הורשע בעבירה של סחיטה בכוח אותה ביצע בשנת 2011 יחד עם הנאשם 1, גם הוא כמוהו כגובה חובות עבור אחר. עניין נוסף הוא ההבדל בין כתב האישום המקורי לכתב האישום המתוקן. בעוד שבכתב האישום לפני תיקונו יוחסו לנאשם עבירות חמורות בהרבה, ובכללן קשירת קשר לביצוע הירי והשתתפות באירוע עצמו, על כל העבירות הכרוכות בכך, הרי שבכתב האישום המתוקן צומצמה מעורבותו לכדי מתן רכבו לביצוע פשע.

21. בהינתן נתונים אלו ולנוכח מתחמי העונש ההולם, הגם שעונשיהם של הנאשמים 1 ו-2 נוטים לקולא לנוכח ריבוי העבירות החמורות אותן ביצעו, עדיין הם מקיימים איזון סביר בין האינטרס הציבורי לבין מידת ההקלה שבה זכו (ע"פ 1658/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פד"י נו(1) 577, 608 וע"פ 6513/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12, ניתן ביום 10.8.08), ולכן גם יכובדו.

22. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמות באשר לפיצוי שיוטל על הנאשמים. ב"כ המאשימה ביקש להטיל עליהם את סכומי הפיצוי המירביים על פי חוק ואילו סנגוריהם התנגדו הן משום שנזקו של המתלונן לא הוכח והן לנוכח תקופות המאסר הארוכות עליהן הוסכם ומצבם הכלכלי, כאשר כחלק מההסדר, הנאשם 1 חויב לשלם קנס בסך 150,000 ש"ח.

אף בהעדר הצהרת נפגע עבירה מטעמו של המתלונן, העולה מכתב האישום המתוקן עצמו ביחס להשלכת רימון הרס על בית שכניו, ובכוונה להשליכו על ביתו שלו, והירי שבוצע לעברו באור יום בעודו נוהג ברכבו, תוך ששלושה כדורים פגעו ברכב בסמיכות למקום מושבו כנהג הרכב, מבסס את טענת ב"כ המאשימה לקיומו של נזק נפשי שנגרם למתלונן בשל כך. הדעת נותנת כי כל אדם שהיה נתון למסכת אלימה כגון זו, שאך בנס לא נפגע ממנה - הוא או מי מסובביו - היה נתון תחת לחץ נפשי ממשי, שנזקיו ימשיכו ללוותו לאורך זמן. יתרה מכך, במסגרת פרשת התביעה העיד המתלונן, בין היתר על מצבו הנפשי בשל האירועים שבכתב האישום **"אני עברתי איזה שלושה חודשים של מצב לא נעים הייתי במצב נפשי גרוע מאוד, זה נפל על יום כיפור פחות או יותר באותה תקופה אני צמתי איזה ארבעה ימים לא אכלתי לא שתיתי ושרשמתי גם שקלתי אפילו**

אפילו להתאבד.

ש.: בעקבות האירועים?

ת.: כן" (עמ' 77 ש' 9-14).

וכן "זה צלקת נפשית שאני לא מאחל לאף אחד" (עמ' 87 ש' 23).

בקביעת שיעור הפיצוי יובא בחשבון שיעור הקנס המוסכם לגבי הנאשם 1 וכן אורך תקופת המאסר של הנאשם 2 ומידת המעורבות של הנאשם 3.

23. שאלה נוספת שנותרה במחלוקת בין הצדדים היא שאלת ניכוי ימי מעצר הבית באיזוק אלקטרוני שבו שהה הנאשם 3. בהסדר הטיעון בין הצדדים הוסכם כי עונש המאסר יחושב בניכוי ימי המעצר (הדבר אינו מופיע במסמך הסדר הטיעון החתום שהוגש לבית המשפט. בעמ' 364 ש' 31 העיר ב"כ הנאשם 3 כי המאסר הוא בניכוי ימי המעצר).

ב"כ הנאשם 3 טען כי לנוכח כניסתו לתוקף של חוק הפיקוח על איזוק אלקטרוני ביום 16.6.15 (להלן: "חוק הפיקוח"), שהביא להוספת פרק ג1 לחוק המעצרים, יש לנכות את ימי מעצרו של נאשם 3 באיזוק אלקטרוני מאז שוחרר ממעצר מאחורי סורג ובריה ביום 5.1.15. לשיטתו, חוק הפיקוח הינו בבחינת שינוי מהותי מהמצב הקודם. מעצר באיזוק אלקטרוני אינו שחרור לחלופת מעצר אלא מהווה מעצר של ממש. לחיזוק עמדתו הפנה לדבריו של כב' השופט עמית בבש"פ 4658/15 פישר נ' מדינת ישראל (9.7.15) בפסקה 13, לפיהם "לא מדובר בשינוי טרמינולוגי בלבד, אלא בשינוי תפיסתי של ממש". עוד טען הסנגור כי המדובר בהוראה דיונית ולכן ניתן להחילה באופן רטרואקטיבי, גם על תקופת מעצר באיזוק אלקטרוני שלפני כניסתו לתוקף של חוק הפיקוח.

ב"כ המאשימה טען כי שאלת ניכוי ימי המעצר לאחר שחרור הנאשם למעצר בית באיזוק אלקטרוני כלל לא היתה חלק מההסכמות בין הצדדים, אלא המדובר בשאלה חדשה המתעוררת לנוכח שינוי החוק.

לפי הפסיקה והפרקטיקה המשפטית הנוהגת, ימי מעצר מנוכים מעונש מאסר וזאת להבדיל ממעצר בית, שלא מנוכה מתקופת המאסר אך יכול לשמש כשיקול בקביעת אורך תקופת המאסר. ראו לעניין זה ע"פ 1626/91 דקה נ' מדינת ישראל (פ"ד מה(5) 76, 81; להלן: "עניין דקה"):

"בדרך הבחנה דומה - באופן כללי - בין מעצר בית מוחלט למעצר מאחורי סורג ובריה נוהגים אנו גם לעניין חישוב תקופת המעצר כאשר בית המשפט משית עונש של מאסר בפועל. מקובל עלינו, כי התקופה שבה היה הנאשם עצור מאחורי סורג ובריה מן הראוי לנכותה מתקופת המאסר בפועל שנגזרה על הנאשם; אך אין אנו נוהגים לנכות כאמור תקופה שבה היה הנאשם במעצר בית, אף אם מוחלט. יחד עם זה, הרשות בידי בית המשפט - ובמקרים הולמים אף רצוי הדבר - שבבואו לקבוע את שיעור תקופת המאסר בפועל, יביא בחשבון, במידה זו או אחרת, את העובדה, שהנאשם נתון היה במעצר בית. מעצר הבית יכול שיהא אחת הנסיבות, בשקלול יתר השיקולים, בקביעת תקופת המאסר בפועל."

אכן, חוק הפיקוח האלקטרוני מביא עמו שינויים ממשיים בעניין זה, הן מן הבחינה הלוגיסטית-מערכתית והן - ובעיקר - מן הבחינה התפיסתית לפיה מי שעצור בתנאי איזוק אלקטרוני יחשב כעצור ולא כמי ששוחרר לחלופת

מעצר, בניגוד לגישה שרווחה טרם התיקון. ראו הערת כב' השופט בך בעניין דקה הנ"ל:

"הפרופוזיציה המוטעית, שהוצעה על-ידי הסניגוריה, לפיה מן הדין להחיל על המקרה הנדון את הוראות סעיפים 53 ו-54 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] (להלן - החוק), נובעת מהשימוש המקובל בביטוי "מעצר בית", שאיננו מונח משפטי-טכני. המדובר למעשה לא ב"מעצר" מבחינת החוק, שהסעיפים 53 ו-54 הנ"ל חלים לגביו, כי אם בהחלטת בית המשפט לשחרר את הנאשם העצור בערובה ולהתנות את השחרור, בין יתר התנאים, גם בתנאי שהנאשם חייב להימצא בדירת מגוריו או במקום מגורים אחר."

אולם, אינני סבור כי שינוי זה כרוך בשינוי ההתייחסות להבחנה בין ניכוי ימי מעצר של ממש לבין ימי מעצר בית ראשית, וכפי שציין זאת ב"כ הנאשם 3, מן הבחינה היומיומית והמעשית, אין החוק מביא לשינוי בתנאי שהייה של מי שנתון באיזוק אלקטרוני. שנית, חוק הפיקוח מחיל באופן שונה הוראות חקיקה המתייחסות לעצורים, כמו למשל מועד הקראת כתב האישום תוך 60 יום במקום 30 יום, כך שאין השינוי מביא איתו בהכרח התייחסות זהה לכל פרטיה לשני המצבים. למעשה, יוצר החוק סוג מסוים של מעצר ומחיל עליו הוראות שונות, כפי שהדבר למשל עם עבודות שירות, הנחשבות כדרך לריצוי מאסר.

הבחנה זו בין מעצר רגיל לבין מעצר באיזוק אלקטרוני, כפי שקיימת בחוק הפיקוח (וכעולה גם מהחלטת כב' השופט עמית בבש"פ פישר הנ"ל), מלמדת כי יש עניינים בהם ניתן וראוי להבחין בין שני סוגי המעצר. כך, בעיני הדבר גם בהקשר של ניכוי ימי המעצר. לאמיתו של דבר, מן הבחינה המהותית של הגבלת חופש התנועה, אין הבדל של ממש לגבי ניכוי ימי המעצר בין מי ששוחרר למעצר בית באיזוק אלקטרוני לפני תיקון החוק לבין מי שנחשב עצור באיזוק אלקטרוני לאחר שינוי החוק. בהקשר זה, אין בשינוי כדי להביא לשינוי ההתייחסות לניכוי ימי המעצר, חרף השינוי שבחוק הפיקוח. אין דינו של מעצר ממש כדינו של מעצר באיזוק אלקטרוני בבית בו שוהה הנאשם. אמנם, זוהי הגבלה משמעותית על חופש התנועה, אולם - גם כ"כעצור" להבדיל ממי ששוחרר ל"חלופת מעצר" - אין במעצר בית באיזוק אלקטרוני אותם סממנים כופים של שהייה במעצר של ממש מאחורי סורג ובריא.

במאמרו **"חוק הפיקוח האלקטרוני - הערות והארות"** (הסנגור 217, עמ' 4 בעמ' 10) מציין כב' השופט רון שפירא כי **"... שאלת חישוב תקופת מעצר בפיקוח אלקטרוני כחלק מתקופת מאסר תהיה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט"**, כאשר בין האפשרויות של ניכוי ימי מעצר אלו לבין התחשבות בהם כשיקול בלבד נמנית גם האפשרות למנות את מחצית ימי המעצר באיזוק, על משקל הארכת מועדים הקבועים בסע' 60-61 לחוק המעצרים שעה שמדובר במעצר באיזוק אלקטרוני להבדיל ממעצר של ממש.

גם אם ניתן לקבל עמדה שונה, היינו כזו לפיה יש לשקול קיזוז מחצית ימי המעצר באיזוק אלקטרוני, אין לשיטתי מקום לעשות זאת במקרה זה, שעה שהנאשם שהיה אזוק באיזוק אלקטרוני לא הועמד תחת המנגנון הקבוע בחוק הפיקוח, כך שלא היה כפוף לחובות ודרכי הפעולה הקיימים כיום עם כניסתו לתוקף של חוק הפיקוח.

לאור האמור לעיל, מתקופת מאסרו של הנאשם 3 ינוכו ימי מעצרו מאחורי סורג ובריא בלבד.

24. אני דן את הנאשמים לעונשים הבאים:

נאשם 1:

- א. 8 שנים מאסר בפועל. המאסר ימנה מיום המעצר בתאריך 2.9.14.
- ב. הפעלת 12 חודשי מאסר מותנה מת"פ (מח' -ת"א) 32694-03-11 מיום 7.9.11. המאסר המותנה יופעל בחופף לעונש המאסר שהוטל עליו בתיק הנוכחי.
- ג. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור הנאשם כל עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע או עבירה על סעיף 144 (עבירות בנשק) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
- ד. קנס בסך 150,000 ש"ח או שנת מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.6.16 .
- ה. פיצוי למתלונן בסך 60,000 ש"ח. הפיצוי ישולם עד ליום 1.6.16.

הנאשם 2:

- א. 6 שנים מאסר בפועל. המאסר ימנה מיום המעצר בתאריך 2.9.14.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור הנאשם כל עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע או עבירה על סעיף 144 (עבירות בנשק) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
- ג. קנס בסך של 30,000 ש"ח או 4 חודשי מאסר תמורתו.
- ד. פיצוי למתלונן בסך 30,000 ש"ח. הפיצוי ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.6.16.

הנאשם 3:

- א. שנתיים מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 2.9.14 עד יום 5.1.15.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור הנאשם עבירה מאלו המנויות בפרק י"ד (עבירות הכנה וקשר) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 או עבירת אלימות מסוג פשע או עבירת נשק מסוג פשע.
- ג. פיצוי למתלונן בסך 10,000 ש"ח.
- ד. קנס בסך של 10,000 ש"ח או 45 ימי מאסר תמורתו.
- הפיצוי והקנס ישולמו עד ולא יאוחר מיום 1.6.16.

הודעה לצדדים זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון

ניתנה והודעה היום ד' אב תשע"ה, 20/07/2015 במעמד

עמוד 9

הנוכחים.

ג'ורג' קרא , שופט, סגן נשיאה